

Svie og smerte er en godtgørelse, som i første omgang omfatte den fysiske lidelse, der er en følge af skaden.

Bestemmelsen stadfæster den praksis, der også følges efter de gældende regler, hvorefter godtgørelsen for fysisk lidelse fastsættes med bestemte beløb pr. dag. Efter denne praksis anlægges der ved erstatninger over en vis størrelse (i øjeblikket 15.000 kr.) en mere skønsmæssig vurdering. Denne praksis kan fastholdes efter bestemmelsen i § 3, 3. pkt.

Efter bestemmelsen i 2. pkt. kan der i særlige tilfælde ydes godtgørelse for svie og smerte, selv om skadelidte ikke er syg. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor skaden midlertidigt medfører fysiske gener eller indskrænkninger i de normale legemsfunktioner, uden at skadelidte kan siges at være syg.

Forslaget svarer for så vidt angår godtgørelse for svie og smerte, når skadelidte er syg, til udvalgets udkast i betænkning III og er omtalt i betænkningen side 51 og side 100.

Til § 4

Efter forslaget skal godtgørelse for varigt mén fastsættes til et kapitalbeløb, der beregnes under hensyn til skadens medicinske art og omfang og de forvoldte ulemper i skadelidtes personlige livsførelse. Méngraden fastsættes efter forholdene på det tidspunkt, hvor skadelidtes tilstand blev stationær, og udgør ved en méngrad på 100 pct. 200.000 kr. Ved lavere méngrader nedsættes godtgørelsen forholdsmæssigt. Ved en méngrad på f.eks. 50 pct. udgør godtgørelsen således 100.000 kr.

I særlige tilfælde kan godtgørelsen fastsættes til et højere beløb, dog højst 240.000 kr. Der tænkes her på tilfælde, hvor anvendelse af det sædvanlige maksimum ikke vil give en rimelig kompensation, navnlig når skadelidte har lidt flere skader f.eks. fuldstændigt tab af synet kombineret med ekstremtetslammelser eller amputationer.

Ved en méngrad på under 50 pct. ydes ingen godtgørelse.

Kriteriet for, hvornår der ydes mén godtgørelse, er identisk med det, der anvendes i arbejdsskadeforsikringsloven, se lovens § 28, stk. 2. Erstatningen fastsættes efter arbejdsskadeforsikringsloven på grundlag af en administrativt fastsat tabel over de mest almindelige skadesfølger (mén-tabel). Tabellens satser omfatter vansir, der er en direkte følge af en skade opført i tabellen. Vansir iøvrigt – det vil navnlig sige ardannelser, indskrumplinger og lignende – vurderes ifølge tabellen konkret. Det

forudsættes, at mén-tabellen i almindelighed skal lægges til grund ved fastsættelsen af mén godtgørelse efter dette lovforslag. Det skal i den forbindelse nævnes, at såvel skadelidte som skadevolder kan begære spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt for sikringsstyrelsen, se forslaget § 10.

Ved arbejdsskader nedsættes skadelidtes krav på mén godtgørelse efter § 55 i arbejdsskadeforsikringsloven med ménerstatning, som udbetales fra arbejdsskadeforsikringen. Udbetales ménerstatningen som en løbende ydelse, skal den omregnes til et kapitalbeløb efter arbejdsskadeforsikringslovens kapitaliseringsregler. Der skal i mén godtgørelsen i øvrigt ikke foretages fradrag for andre ydelser som f.eks. sociale ydelser, pensioner og forsikringer.

Efter bestemmelsen i *stk.* 2 skal den i henhold til *stk.* 1 beregnede godtgørelse for varigt mén nedsættes med 5 pct. for hvert år, skadelidte var ældre end 59 år ved skadens indtræden. Efter det 69. år nedsættes godtgørelsen ikke yderligere.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 svarer, bortset fra bestemmelsen om, at der ikke ydes godtgørelse ved en méngrad på under 5 pct., til erstatningslovudvalgets udkast, som er nærmere omtalt i betænkning III, side 51 og side 100–103. Betænkningen indeholder side 272–1277 eksempler på fastsættelse af mén godtgørelsen (eksempel 1–9). Den mén-tabel, der anvendes til fastsættelse af ménerstatning efter arbejdsskadeforsikringsloven, er optrykt i betænkningen side 314–325. Side 326 er optrykt kurver, der viser ménerstatningen og mén godtgørelsen efter henholdsvis arbejdsskadeforsikringsloven og dette lovforslag.

Til § 5

Bestemmelsen fastslår i *stk.* 1, at skadelidte har ret til erstatning for tab af erhvervsevne, hvis en persons skade, efter at skadelidtes helbredstilstand er blevet stationær, har medført varig nedsættelse af skadelidtes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde. Der er tale om et *økonomisk* kriterium. Den medicinske følge af skaden har ikke selvstændig indflydelse på spørgsmålet om, hvorvidt der tilkommer skadelidte erstatning for erhvervsevnetab, men tillægges alene betydning ved fastsættelsen af mén godtgørelsen, jfr. dog § 8. Det afgørende er således, om skadelidte som følge af skaden lider et varigt indtægtstab.

Efter reglen i *stk.* 2 skal der ved bedømmelsen af erhvervsevnetabet tages hensyn til skadelidtes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af skadelidte efter dennes evner, uddannelse, alder og